

TELEGRAFUL ROMAN.

Apere Martia. Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL.

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației tipografiei arhidiecezane, Sibiu, str. măcelarilor 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției „Telegrafului Român“, strada măcelarilor nr. 45.
Epistole nefrancate se refuză. Articoli nepublicați nu se inapoiază.

INSERȚIUNILE.

Pentru odată 14 fl., — de douăori 24 fl., — de trei ori 30 fl.
rândul cu litere garmond.

Intâmplările din Rusia.

Sibiu, 27 Iulie n.

Știrile venite din Petersburg ne prezintă situația din Rusia în lumină foarte posomorâtă. Țarul a primit o scrisoare anonimă în care i-se pune termen de patru zile pentru a eși din țară, împreună cu familia sa, dacă îi este scumpă viața. Incolo însă liniștea e perfectă, în Petersburg și în Moscova, cuibul revoluționarilor. Dar tocmai liniștea aceasta e suspectă și îngrijitoare. E prevestirea unui vifor puternic, de care încep să fie îngrijorate și celelalte state europene, căci focul odată aprins, cine știe în care direcțiune se va extinde? Căci câte ceva putred și vrednic de a fi ars, se cam găsește pretutindenea.

La rescriptul împărătesc referitor la dizolvarea dumei, deputații acestei reprezentanțe de popor au răspuns prin un manifest adresat poporației din Rusia. Manifestul e datat din Vyborg, oraș în Finlanda, unde duma a ținut după dizolvare ședință formală, și în el poporația din Rusia e provocată să se pună în rezistență pasivă față de puterea de stat, să nu dea soldați pe seama armatei și să nu plătească dările ce i-se cer.

S'a recurs deci la arma de care au folosit Maghiarii în luptele lor purtate cu Coroana, deși baza de drept nu e aceeași. Rusia nu are constituție, și duma tocmai pentru aceea a fost convocată din partea țarului, ca să stabilească modalitățile și bazele unei constituțiuni potrivite, pe când Ungaria are o constituție de o mie de ani. Ungaria are legi sancționate, cari dispun, că fără consentimentul reprezentanței legale a țării, nici dări nu se pot încasa, nici recruți nu se pot asenta, legi, pe cari Rusia nu le are.

Imitarea deci e lipsită de te-meiu și probabil că va rămâne

lipsită și de efect. Rusia își va încasa dările cu forța, și va face asentările iarăș cu forța, dacă va cuteza să se împotrivescă cineva. Manifestul dumei nu va schimba deci întru nimica mersul lucrurilor în Rusia; îl va schimba însă procedura lipsită de tact a guvernului și a organelor sale. S'a început adevărat goana pe toate liniile în contra deputaților și mai ales în contra presei. Mai mulți deputați au fost arestați, după ce li-s'au făcut perchizițiuni domiciliare și li-s'au confiscat obiectivele „scrisori compromițătoare“, iar într-o dimineață numai trei ziare au putut să apară, celelalte toate au fost confiscate. Ca pupăză pe colac apoi întreaga redacție a unui ziar socialist a fost arestată și dusă la temniță de un pluton de cazaci, iar celelalte redacțiuni au primit ordin să nu mai scrie nimica despre dumă și despre deputați, căci o pătesc la fel, — tot acte cari trebuie să pună strada în mișcare.

Au fost arestate până acuma ca la 2000 de persoane!

În forma cum a fost dizolvată duma, a fost dizolvată și senatul imperial rusesc, casa de sus, punându-se termen pentru noua sa întrunire tot pe 5 Martie 1907, ca pentru dumă.

Premiând aceste nouă informațiuni despre situația din Rusia, lăsăm acum să urmeze, ca acte istorice, decretul Țarului, prin care se face dizolvarea dumei și apoi manifestul deputaților dumei, adresat poporației din Rusia.

Decretul imperial.

Am chemat prin voința noastră la opera legislativă pe reprezentanții națiunii, întemeiat pe clemența divină și încrezător în viitorul strălucit al acestui popor.

Așteptăm dela lucrările lor binele țării. Am propus reforme mari în toate departamentele.

Grija noastră a fost să împrăștiem ignoranța poporului prin lumină și instruc-

ție, precum și să ușurăm sarcina poporului prin înlesnirea condițiilor de muncă a pământului. Așteptările noastre au fost lovite de încercări crude.

Reprezentanții națiunii, în loc să se ocupe de opera legislativă ce li-se încredințase, au deviat dela sfera lor de competență și au început să se ocupe de o anchetă asupra puterilor locale stabilite de noi, și de chestia modificărilor unor legi fundamentale, cari nu pot fi modificate de cât prin voința noastră imperială.

În sfârșit, reprezentanții națiunii au întreprins acte cu adevărat ilegale, cum este apelul la națiune din partea dumei.

Țăranii turburați de asemenea anomalii, și ne mai așteptând îmbunătățirea soartei lor, s'au datat în unele districte la acte de vandalizm, distrugând proprietățile altora și nesocotind legile și autoritățile legale. Dar supușii noștri trebuie să-și amintească, că îmbunătățirea soartei poporului nu este cu puțință de cât sub condiția, ca ordinea să fie menținută.

Nu vom admite acte arbitrare și ilegale. Vom impune dar voința noastră imperială nesupușilor.

Facem apel la toți supușii ruși bine dispuși să se unească pentru a susține puterea legală și a restabili ordinea deplină în scumpa noastră țară. Dorim ca liniștea să se restabilească pe pământul rusesc, pentru ca Dumnezeu să ne ajute să îndeplinim cea mai principală din sarcinile noastre, aceea a reformării stărei țărănilor. Voința noastră în această privință este nestrămutată.

Munca Rușilor va primi acolo unde proprietățile țărănilor sunt prea mici, mijlocul legal și cinstit de a sporii aceste domenii.

Reprezentanții celorlalte clase vor întrebuița, la apelul nostru, toate sforțările pentru a analiza această mare sarcină, care va fi rezolvată definitiv pe cale legislativă de viitoarea dumă.

Disolvând duma confirmă în intenția noastră nestrămutată de a conserva această instituție, și în conformitate cu această intenție, fixăm convocarea noii dume pentru 5 Martie 1907.

Vom aștepta dela noua dumă realizarea așteptărilor noastre și introdu-

țarea în legislația țării, conform cu lipsele Rusiei, unui regim de regenerare.

Fii credincioși ai Rusiei! Țarul vostru vă chiamă, cum chiamă un părinte pe copiii săi, pentru a regenera sfânta noastră patrie.

Credem, că uriașii cugetării și ai faptelor vor reapare, și că mulțămii lucrărilor lor, gloria Rusiei va străluci din nou.

Nicolae.

Manifestul dumei.

„Reprezentanții poporului către popor. Cetățeni din întreaga Rusie!

Prin voiaza dela 8 Iulie duma imperială a fost dizolvată.

Voi ne-ați ales ca reprezentanți ai voștri și ne-ați însărcinat, să eluțăm pă-mânturi și libertate.

Îndeplinind însărcinarea voastră și datorită noastră, noi am făcut legi, pentru a asigura poporului libertatea. Am cerut înlăturarea ministrilor iresponsabili, cari nepedepsiți violau legile și suprimau libertatea. Înainte de toate însă am vrut să creiăm o lege în privința împărțirii pământurilor la țărani muncitori și să le dăm pe lângă expropriare zilnică moșiile Coroanei, ale apanagelor, cabinetului, mănăstirilor și bisericilor. Guvernul n'a acceptat o astfel de lege și când duma și-a repetat de urgență rezoluția referitoare la expropriarea zilnică, a urmat dizolvarea dumei.

Guvernul promite a convoca din nou duma peste nouă luni. Nouă luni așa dar Rusia va fi fără reprezentanți ai poporului, într'un timp când poporul e la marginea ruinei, căci industria și comerțul sunt prăpădite, când întreaga țară este prada neliniștei și când guvernul va lucra arbitrar și va combate mișcarea populară, spre a obține slugi plecate contra dumei. Dacă însă va reuși a suprima cu desăvârșire mișcarea populară, guvernul nu va convoca duma. Cetățeanul pune pieptul pentru drepturile reprezentanței populare călcaute în picioare și pentru duma imperială. Nici o zi nu e permis ca Rusia să rămână fără reprezentanță populară. Voi posedeați mijloacele spre a obține aceasta.

FOIȘOARĂ.

Martin Opitz și Români.

Conferință publică ținută în sala festivă a „Muzeului Asociațiunii“ din Sibiu Duminecă la 11 Martie n. 1906.

De Ioan Baptist Boiu.

(Urmare).

Cu versul 95 al poemului începe a vorbi despre limbă.

Acî se cuprind prețioasele constatări cari ne interesează de aproape, de aceea îmi iau voie a ceti câteva versuri în original după ediția critică din

Kürschner's „Deutsche Nationalliteratur“.

Versurile 95—100:

Doch eure Sprache bleibt noch
hier auff diesen Tag,
Darob sich dann ein Mensch
gar billich wundern mag.
Italien hat selbst nichts gantz
von seinen Alten,
Ingleichen Spanien und Gallia
behalten;
Wie etwa disz nun kan den
Römern ehlich seyn,
So nahe sind verwandt
Walachisch und Latein.

În românește: Dar limba voastră rămâne încă aici până în ziua de astăzi, ce-eace îl pune pe om în uimire. Nici Italia n'a conservat totul din vechime și tot asemenea Spania și Galia; precum aceasta se poate asemăna Romanilor, așa de aproape înrudite sunt Româna și Latina.

Poetul continuă:

Es steckt manchs edles Blut
in kleinen Baurenhütten,
Das noch den alten Brauch und
Art der alten Sitten
Nit gântzlich abgelegt. Wie dann
ihr Tantz anzeigt,
In dem so wunderbahr gebückt
wird und geneigt,
Gesprungen in die Höh, auff
Art der Capreolen,
Die meine Teutschen sonst aus
Frankreich müssen holen,
Bald wirdt ein Kreysz gemacht,
bald widerumb zertrannt,
Bald gehn die Menscher recht,
bald auff der lincken Hand;
Die Menscher, die noch jetzt fast
Römisch Muster tragen,
Zwar schlecht, doch witzig sind,
viel denken, wenig sagen;
Und was ich weiter nicht mag
bringen auff die Bahn,
Dadurch ich sonsten wol in
Argwohn kommen kan.

Wo will ich aber hin? Ich soll
von Zlatna schreiben ...

„Este mult sânge nobil în mici colibe țărănești, care n'a depus încă cu totul datinele și obiceiurile cele vechi. Apoi precum arată dansul lor, în care așa minunat se pleacă și înclină, sar sus făcând capreole, cari altcum Nemții mei le aduc din Franția. Acuși fac un cerc, apoi iar se despart. Când merg oamenii la dreapta când spre mâna stângă, acei oameni cari și acum au portul aproape roman, sunt simpli, dar deștepți, cugetă mult, spun puțin; și ce eu mai departe nu voiu să aduc pe tapet, prin ce ași putea veni în suspiciune. Eu am să scriu de Zlatna“.

Domnilor și doamnelor!

Din versurile ce ați binevoit a ascultă rezultă, că Opitz era convins despre originea noastră romană. Mai întâiu el însuși constată, că limba romană, acest scump tezaur a rămas în gura pop. român din Dacia. Cu alte cuvinte, limba romană este mama, cea română fiica ei dulce. Că folosește termenul „walachisch“ n'are să ne supere, căci numirea „Romăno“ și „romă-nisch“ datează de mai târziu. Sângele nobil al Romanilor el îl reafă în coliba

țărănilor noștri, care a păstrat cu fală și numele gintei străbune din care s'a născut. Mai departe Opitz constată, că și datinele și obiceiurile cele vechi s'au conservat binișor la poporul românesc, iar portul și acum, după atâția secolii, este aproape ca în Roma antică.

Deosebitul său interes se pare a-l fi escitat jocurile noastre naționale. Din descrierea cam bizară ce face nu prea iese la iveală, cari jocuri anumite le-a văzut el în munții apuseni. Poporul nostru precum se știe are un repertor bogat și frumos de jocuri, cântarea și jocul fiind distracțiile predilecte ale sale.

Cu toate acestea eu mă încumet a stabili, că jocul prim cu sărituri (capreole) este „Călușerul“, acel joc voinicesc rămas din bătrâni, care cu figurile sale complicate nu odată a stors admirația străinilor.

Al doilea joc amintit de O. este cred „Hora“ cu mișcări line — grațioase.

Apoi după „Hora“ negreșit vor mai fi urmat și altele, precum țarina, uzitată mai ales la Moși, și învârtita unde feciorul joacă cu câte 2—3 fete deodată.

(Va urma).

Guvernul nu e în drept de a impune dări și a chema poporul la serviciu militar fără învoirea reprezentanței populare. De aceea, voi aveți dreptul, acum când duma e disolvată, de a nu da nici bani, nici soldați. Dacă totuși guvernul ar vrea să facă un împrumut spre a-și face rost de bani, acel împrumut contractat fără voința dumei nu e valabil. Poporul rusesc nici odată nu-l va recunoaște și nu trebuie să-l achite. Să vă referiți deci la reprezentanții poporului și să nu plătiți o copecă, să nu dați nici un soldat pentru armată!

Fiți constanți în refuzul vostru. Voința unită și neclintită a poporului nu poate rezista nici o putere.

Cetățeni! În lupta aceasta forțată, dar inevitabilă, reprezentanții vostri vor fi cu voi!

Sfințirea catedralei din Sibiu.

Despre actul sfințirii catedralei gr. or. române din Sibiu aduce revista „România Ilustrată” din București în numărul mai nou următoarea dare de seamă, împreună cu portretul bine reușit al I. P. S. Sale domnului arhiepiscop și metropolit Ioan Meșianu:

Asupra Românilor de peste munți planează ca un fel de blăstăm: desbinarea lor confesională. Pe lângă toate neajunsurile politice și sociale a mai venit și despărțirea asta în două religii, această bifurcare de forțe și izvor de multe neînțelegeri și supărări. O singură familie și două gospodării materiale și sufletești.

Se întâmplă însă, ca acest blăstăm să și-se pară totuși o binefacere uneori. În loc de desbinare se investe și emularea energiilor. Conducătorii celor două biserici, ai celei răsăritene din Sibiu, cât și ai celei unite din Blaj, se aștern pe muncă fiecare în interesul poporului; și din această rivalizare în direcție bună răsar fapte, cari rămân și cari împreună alcătuiesc istoria neamului nostru din Ardeal.

Dintre cele două biserici situația materială mai bună până în prezent evident că a avut-o cea din Blaj. Dezvoltată mai la adăpostul prigonirilor oficiale și având norocul de a avea sfetnici mai de timpuriu ajunși în atingere cu civilizația apusului, ea a putut să-și vadă mai de vreme de instituțiile ei culturale.

În epoca de glorioasă amintire a triumviratului Șincai-Maior-Klain, toți erudiți ai bisericii unite, biserica soră, cea din Sibiu, abia avea câțiva protopopi harnici cari îi conduceau destinele.

Vremurile s'au schimbat însă și provecția a adus în fruntea Românilor ortodoksi pe un Șaguna, acest cap limpede, această energie nesecată, cu care istoria de chinuri și de nesiguranță a bisericii răsăritene încetează pentru totdeauna și începe epoca ei de strălucire.

Venirea lui Șaguna coincide tocmai cu anii de regenerare, de derobire prin puternica mișcare socială. El este adevăratul preot, pe care Andreiu Murășanu ni-l descrie ca pășind neînfricoșat înainte „cu crucea în frunte”. El este liberatorul și organizatorul bisericii ortodoxe, figura ideală, memoriei căreia astăzi orice credincios din Transilvania se închină ca unui apostol. „Andreiu întâiu chematul” este epitetul de slavă ce i-se dă într'un cântec al școlarilor de această lege.

Prin autoritatea sa față de credincioși, prin trecerea la oamenii politici contemporani, îndeosebi la renunțării bărbați de stat: Deák și Eötvös, dar mai cu seamă prin simpatiile ce le avea la curtea imperială, Șaguna a putut să muncească sistematic și cu succese enorme la organizarea școalelor și a bisericii. Credincioșii încep să prindă dragoste pentru școală. În biserici se introduc cărți în mare parte revăzute de însuși Șaguna. Iar când sosi momentul și Șaguna putu să presupună, că are destule elemente pentru a da bisericii o autonomie se făcu și acest pas.

La 1868 se votă și se decretă din partea guvernului Maj. Sale împăratului Francisc Iosif I. acel minunat „statut organic”, care redă bisericii române autonomia, o desparte de orice legături cu biserica sârbească, îi dă metropolia din Sibiu și cele două episcopate din Arad

și Caransebeș, precum și dreptul la alte două episcopii rămase până astăzi neînființate.

Acesta este momentul adevăratei renașteri a Românilor ortodoksi, — moment pe care confrății lor uniți nu l-au atins încă. De aci încolo ei sunt singurii stăpâni pe școala și biserica lor, ei legiferează în „Sinoadele” și „Congresele” lor, fără ca forurile politice să aibă alt drept, decât acela de îndepărtat privitor și de intervenție în caz de răzvrătire împotriva ordinii în stat.

Legea dată era și este, ca tot ce a studiat Șaguna, desăvârșită până în cele mai mici amănunte. Numai că pentru a face față la toate dispozițiile ei, se cerea o condiție principală: bani. Cu ce era, bieții Români atât de înapoiați încă economiceste, să-și întrețină școli, funcționari, dascăli și preoți superiori?

Șaguna s'a gândit atunci la mijlocul cel mai practic și mai sigur, la adunarea de fonduri din însuși puterile românești și — intrucât se va putea — și din ajutorul statului. Statul a dat puțin și din banii lui abia și-a alcătuit un fond „Iosefin”, pentru întreținerea unor bursieri. Au dat însă credincioșii cu binișorul, iar din ce au dat ei multe s'au făcut spre gloria lui Șaguna și binele supușilor lui.

Între altele tot atunci s'au pus bazele fondului, din care avea să se ridice această măreață clădire ce este astăzi catedrala bisericii ortodoxe.

Întâia circulară, un apel călduros către preoțime și popor, în chestia adunării fondurilor pentru Catedrală s'a dat de către Șaguna la 1 Decembrie 1867 și a trebuit să treacă aproape o întreagă jumătate de veac pentruca ideea trup să se facă. În vremea aceasta a servit drept catedrală pentru oficierea serviciului de către Mitropolit și pentru hirotonisirea fețelor bisericești: o biseriță scundă, zisă odinioară și: „biserica Grecilor”, zidită la 1750 de către colonia Macedo-Română. În această biseriță — care fie zis întrecută, nu trebuia dărămată cu ocazia noii zidiri — și-a făcut intrarea și Mitropolitul Miron Romanul, urmașul lui Șaguna.

Noul (al doilea) Mitropolit nu avea energia lui Șaguna, nici genialul lui spirit de organizație, dar eră om luminat și și-a dat seama de valoarea tuturor faptelor antecesorului său. Intrând pe urmele lui, a ținut să sporească fondurile și să caute a duce spre realizare toate planurile așezate concepute de marele bărbat al neamului.

Fără îndoială, că în bunele sale intenții, Mitropolitul Miron Romanul a găsit sprijinitori viguroși printre cei aproape de cărmuirea bisericească, printre membrii Sinodului și ai Congresului. Unul cu deosebire a fost veșnic animat de dorința de a vedea dus la bun sfârșit opera lui Șaguna și de a ridica veza bisericii: acesta a fost d. Partenie Cosma, actualul director al „Albinei”. Om politic, eșit din școala lui Emanuil Gojdu, marele mecenat și politician român din Budapesta, d. Partenie Cosma, a fost pururea mâna sprijinitoare a Mitropolitului Român și s'a interesat cu deosebire de afacerea fondului Catedralei. Prin 1897, câteva luni înainte ca Mitropolitul Miron să închidă ochii, ideea Catedralei se apropiase de rezolvare și d. Cosma stăruia ca să se înceapă numai decât zidirea, capitalul adunat — de 420.000 coroane — fiind suficient pentru o clădire măreață. Propunerea dlui Cosma se primi, comisiunile încep să lucreze, dar toate lucrările se întrerup pentru moment căci intervine moartea Mitropolitului Miron și alegerea actualului Mitropolit a. I. P. S. S. Ioan Meșianu.

Bun și energic organizator, înalt Prea Sfințitul continuă lucrările începute, iar la 1902 reuși a porni zidirea. A fost o veste îmbucurătoare pentru toți Români, când s'a auzit că s'a pus în sfârșit piatra de temelie la noul templu și că pe viitor o clădire vrednică de aspirațiile noastre ale tuturor și vrednică cu deosebire de credințele noastre și de cultul nostru

strămoșesc se va înălța în străvechiul oraș ardelean, în Sibiu.

Lucrările au înaintat cu toată bărbăția. Arhitectul Szalay a condus operațiile de zidire, pictorul Smigelschi a zugrăvit cupola, Babie din București a dat planurile la partea sculpturală. Asupra întregii munci au veghiat ochii pătrunzători ai dlor Partenie Cosma și Căpitan Lucoța, un emerit funcționar bisericesc, ai dlui asesor Nicolae Ivan, unul din cei mai ageri și activi preoți superiori din Metropolie, și în sfârșit mâna dreaptă la toate a fost tinărul monah și scriitor bisericesc dr. Miron Cristea, ale cărui cunoștințe de iconografie s'au dovedit foarte prețioase cu această ocazie.

Pe lângă aceștia tot clerul și poporul se interesă de mersul clădirii și la reperițele apeluri ale Mitropolitului s'au pornit alte colecte și au încurs sume mari pentru sporirea fondului. Donatorii de căpetenie au rămas frații Mocsonyi.

Biserica s'a ridicat astfel și în trei ani de zile turle mândre se înălțară în mijlocul Sibiului, această veche cetate săsească, încunjurată de Români, cetate de care ne leagă atât de amintiri istorice. Noua Catedrală e o zidire impozantă, făcută după chipul și asemănarea bisericii Sfinței Sofii din Constantinople — ceva cam barac în exterior, pentru combinarea turlelor cu cupola orientală, — dar în general face o impresie adâncă prin masivitatea ei și cu deosebire prin sunetul armonios al clopotelor chemătoare la rugă. Intrând, aceeași măreție se desfășoară: iconostas grandios, candelabre largi, cu brațe cucernice și pictura bizantină, destul de reușită, deasupra. Mai ales asupra acestei picturi s'a vorbit mult, unii fiind pentru bizantinizarea desăvârșită a picturii noastre bisericești, alții socotind-o ca o exagerare.

În preajma lui 1 Maiu s'a făcut sfințirea Catedralei cu solemnitatea vrednică de acest extraordinar de important moment cultural. Actul sfințirii a produs o adevărată mișcare în populație, care a venit la Sibiu, ca la un loc de pelerinaj. Străinii și bisericile surori au cinstit această serbare prin participarea lor.

Mai rar ni s'a dat să vedem atâta mulțumire ca pe fețele preoților, întâii slujitori la noul altar. La mijloc părintele Mitropolit Meșianu, înalt, frumos, alb și venerabil ca un patriarh; alături Episcopul Pop dela Arad; în urmă preoții superiori, inteligentul Mangra, zelosul Hamza, directorul dr. Roșca și toți protopopii în odăjdiiile lor, — pare că erau străbătuți de adâncă mulțumire pentru desăvârșirea acestei munci și în rugăciunile lor se vedea emoția.

Astfel I. P. S. S. Mitropolitul nici nu putea găsi mai potrivite cuvinte de introducere la cuvântarea retrospectivă și plină de vorbe înțelepte asupra limbii și legii strămoșești, ca aceste:

„Iată ziua pe care a făcut-o Domnul să ne bucurăm și să ne veselim întrinsa...”

Festivitățile urmate după serviciul divin sunt cele obicinuite la praznicile fraților noștri ardeleni cei iubitori de ordine: vorbiri avântate, mulțumiri adresate celor vrednici, conducte de torțe, concerte cu melodii românești și reprezentații teatrale. Firește că nici agapele n'au lipsit, căci sunt întocmiri vechi, creștinești, aceste agape, și generația de astăzi n'are motiv să se deosebească în acest punct de strămoșii săi...

Acesta este pe scurt istoricul acelei mândre podoabe a românizmului ce este astăzi catedrala ortodoxă din Sibiu, ridicată în sudoarea feții Clerului și poporului român. Vestind izbânda asta a fraților noștri, ne aducem aminte de noi înșine. Inima ni se strânge de durere și obrazul ni se înroșește, gândindu-ne la neputința noastră de a le imita pilda cea bună și a ne însuși entuziasmul lor și spiritul lor de jertfă pentru a putea avea și noi o Catedrală aici în cetatea lui Bucur.

Nicolae Popescu.

Despre statornicia în credința strămoșească.

Predică rostită cu ocazia firerii conferenței preoțești a t. actului Hunedoara, la 25 Iunie (8 Iulie n.) în comuna Ghelariu, când s'a făcut și sfințirea bisericii din comuna aceasta.

De Gheorghe Rain, preot.

Pentru aceea am venit, ca să mărturisesc adevărul!

Bucurați-vă iubitorilor credincioși!

Bucurați-vă, căci iată veniți la voi dela apus și dela mează noapte, dela mează zi și dela răsărit — părinții și frații vostri! Bucurați-vă, că iată din lungul și lalul nostru protoprezbiterat, mai întâiu, voi a-ți fost acei fericiți, la cari a alergat iubitul nostru protopop, cu toți preoții de sub stăpânirea lui. Părintele vostru a dorit, ca sârbătoarea voastră de astăzi să fie mai strălucită, bucuria voastră de astăzi să fie mai mare și mai deplină și de aceea poruncă a dat, ca pentru ziua de astăzi toți preoții să'l însoțească până aici în româneasca voastră comună Ghelariu. Și iată că ascultând și supunându-ne poruncei sale — aproape toți aici suntem în mijlocul vostru, iubitorilor credincioși, pentru ca să luăm și noi parte la bucuria voastră din prilejul sfințirii acestei case Dumnezești, a acestei sfinte biserici, zidită din vechime, înainte cu 136 ani, de către harnicii vostri străbuni, și renovată acum din temelie, din hârnicia și vrednicia voastră!

Dar pare că aud șaptele tainice ale piepturilor voastre, nedumerindu-se și întrebându-se între sine. Pentru ce oare ne-a făcut atâta cinstire protopopul nostru, pentru ce și-a adus la noi întreaga sa gardă preoțească, când noi bine știm, că chiar și la sfințirea de biserici — pe alte locuri — abia duce cu sine câte 3—4 preoți?..

Dorind eu mult iub. credincioși, a vă deslegă această nedumerire, dorind, ca atât voi cei de aici din Ghelariu, cât și cei din alte comune din jur, cari vor fi aici, — să nu părăsiți această casă Dumnezească, fără a fi luminați în privința aceasta, — voui să vă spun întâiu, că pentru ce ne-am lăsat noi astăzi, chiar în zi sftă de Duminecă pe ai noștri credincioși, și am alergat cu drag la voi, iar în rândul al doilea mă voi încerca a vă arăta, cum și prin ce ați putea și voi la rândul vostru, să vă arătați vrednici de iubirea și dragostea ce va adus-o și v'o păstrează necontent în pieptul său părintele vostru tractual, și împreună cu dânsul toți preoții vostri. — Dorind eu a vă arăta zic, toate acestea, dar mai vărtos dorind eu, ca ceea ce vă voui spune acum, să și înțelegeți bine, să între în inima și sufletul vostru, vă strig fraților cu sfta scriptură: „deșteptați-vă cei-ce durmiți și vă scoulați din somn”... „scoateți viclesugurile din inimile voastre”... dați apoi bine urechea și fiți cu multă luare aminte!

Iată Tu Doamne, Dzeul puterii și al mării! Carele mi-ai dat și mie darul preoției Tale, și mai ales și pe mine zmeritul dintre mici a propovedui cuvântul adevărului Tău, Trimite-mi putere și curagiu, dezleagă-mi limba, ca să pot vesti acestui credincios popor al Tău — taina rânduelii Tale!.. Trimite puternice stăpâne pe duhul tău cel sft. ca să lumineze inimile.. și să curețe de gânduri deșerte mințile acestor credincioși adunați acum aici, ca astfel ceea ce vor auzi rostindu-se astăzi dela mine — întru sfânt numele Tău — bine să înțeleagă, adânc în piepturi să sape, și roade îmbelșugate să aducă spre folosul lor vremelnic din această lume, și spre fericierea lor vecinică din viața viitoare!..

Iubiți ascultătorii! Vă făgăduiesc mai înainte, că vă voi spune: ce ne-a îndemnat pe noi, să venim astăzi în mijlocul vostru?... Vă răspund cu cuvintele Dlui Is. Cr. că împinși de dragostea cea mare ce v'o păstrăm, — „pentru aceea am venit astăzi la voi, ca să vă mărturisim adevărul!” Deci, dacă voi îl veți înțelege, și apoi dacă veți avea și credință tare, credință „numai cât un grăunț de muștar” nimic, ce veți dori, nu va fi vouă cu neputință a ajunge...

... Ce casă este aceasta care ne

cuprinde? Ce ziduri sunt acestea cari ne încunjură! Ce atâtea capete descoperite, și atâtea fețe pline de evlavie în acest lăcaș?.. Ce convorbiri, rostite în cântare armonioasă și plină de dulceață auzirăm aici aproape din răsăritul soarelui, și până acum!? Cu cine s'a vorbit... cui sau a-dus atâtea laude dintre aceste ziduri, în ziua de astăzi?

Iubite creștine! proșternete cu fața până la pământ, „să stai bine, să stai cu frică” aici în fața Preaputernicului Împărat al cerului și al pământului, căci casa Lui este aceasta! Lui s'au adus astăzi atâtea laude. Cu el am vorbit și ne-am înțeles în cântări și rugăciune, cu El, cu Dzeul nostru, că această casă ce o numim biserică, casa Lui este. În fața lui am stat și stăm plini de sfilă și umilțică, cu capetele descoperite, cu inimile deschise!.. Da, acest lăcaș zidit înainte cu 136 ani de străbunii voștri, și renovat acum atât de solid și pompos din partea voastră, este o biserică gr. ort. românească; ea este o adevărată casă de locuință pământească a Marelui Dzeu!..

„Eu pentru aceea am venit, ca să mărturisesc adevărul” a zis Dnul Cr. con timporanilor săi. Amăsurat acelui glas Dzeesc, vă zic și eu vouă: Noi, preoții voștri, din acest tract, pentru aceea am venit, ca să vă mărturisim adevărul! Și adevărul curat acela este, că scumpa noastră credință susținută și păstrată în această biserică, adevărată preste tot în biserică gr. orientală răsăriteană, este cea mai veche credință și lege dintre toate religiunile creștine. Fundată de Dl Is. Cr., întocmită și organizată chiar de sfinții săi apostoli și mai apoi de Sfinții părinți, — această lege și credință, legea noastră gr. orientală, după cum s'a tocmit și organizat de acei sfinți bărbați, așa s'a păstrat la toate popoarele răsăritului în întreaga ei curățenie, până în zilele noastre. Curat adevăr este și acela, că de când s'a plămădit neamul nostru pe acest pământ, din orânduiala lui Dzeu, și decând prin urmare picior românesc calcă pe aceste văi și coaste, de atunci au trecut 19 sute de ani, și scurgerea acestui nimir și de ani poporul nostru românesc — această biserică vie a lui Cr. — totdeauna în așa fel de biserică, adevărată în biserică gr. orientală românească a lăudat pe Dumnezeu.

Chiar și frații noștri, uniți cu patriarhul dela Roma, și pe cari îi cunoaștem sub numirea de „uniți”, încă în biserică comună gr. orientală, într'una și aceeași lege și credință cu noi, s'au închinat Tatălui 16 sute de ani.

Cu multă scumpătate au ținut străbunii la această credință, la această biserică, căci bine știau ei, că pentru întărirea și lăptirea acesteia au suferit atâtea amărăciuni înaintașii lor. Bine au știut ei, că pentru această curată lege și credință și-au pus capul și vieța sute de mii de harnici bărbați și cuvioase femei. Știut-au ei bine, că pentru întărirea, lăptirea și trăinicia acestei adevărate credințe, alergau la moarte înfricoșată, ca la oște vesele sutele de mucenici și mucenițe, adevărați bărbați și femei tari de credință, cari mai bucuroși își puneau capul sub bardă decât să se lapede și să se despartă de aceea. Și tocmai de aceea, pline sunt de glorie numele lor, preamăriți sunt și vor fi ei de această biserică până va fi lumea. Și, repet, printre popoarele, cari au ținut cu scumpătate la această credință mărturisită de biserică răsăriteană gr. ort., totdeauna ca o stea luminoasă a strălucit poporul nostru românesc. Apoi dacă această credință a avut la toate popoarele mucenici, sau bărbați cari au suferit chiar moarte pentru ținerea și întărirea ei, — avut'a și poporul nostru de aceea cu sutele. Nu pot, vremea nu mă îngăduie, ca să vă înșir numele luminate ale tuturor, va fi destul, să vă pomenesesc numai despre unul, ca să puteți crede și să vă puteți convinge despre acest adevăr.

Intre sutele de bărbați tari în credința bisericească și a legii noastre gr. ort., avut'a poporul nostru și pe un frântaș boer plin de avuție, cu moși întinse,

cât hotarele la zeci de sate, vite cu sutele, ba chiar cu mii, slugi și slujnice, câți oameni la biserică, în zi de praznic... Pe lângă această avuție a fost înzestrat el și soția sa dela Dumnezeu și cu fericirea pământească de a avea 4 feciori harnici și frumoși, cari erau lumina ochilor lor... Dar mai avea Constantin Brancoveanu, căci așa l'a chemat pe acest fericit român, mai avea și altă comoară mult mai prețioasă, mult mai scumpă și mai dragă sufletului lui decât toate acestea, legea și credința în care s'a botezat, biserica lui gr. ort. românească.

(Va urma).

NOUȚĂȚI.

Conferența interparlamentară din Londra s'a deschis luni în palatul „House of Lords” (casa lordilor) din partea ministrului prezident Campbell Baunerman, care salută pe cei 400 delegați ai tuturor parlamentelor, face elogii scopului sublim al conferenței: pace, și încheie cu cuvintele: „A murit duma; trăiască duma”. A vorbit și ministrul Apponyi și deputatul rus Kovalensky, care a anunțat conferenței că în urma dizolvării dumei deputații ruși și-au terminat misiunea. Au și plecat luni seara înapoi. Ideea conferențelor interparlamentare s'a zămislit în 1888 când 34 deputați englezi și francezi s'au întrunit în Paris și au pornit mișcare pentru de a pune parlamentele în legătură și de a aduce la izbândă principiile păcii. S'au ținut până acum 14 conferențe în diferite centre ale Europei. Una a fost și în Budapesta, cele mai multe în Paris.

Intâitul succes Abia acum după o luptă înverșunată, le a succes și deputaților naționaliști ca să le primească dieta ungurească o fărâmă din cererile lor. În ședința de luni și-a ridicat cuvântul dep. Dr. Mihali în discuția asupra proiectului de budget al ministrului de comerț și a cerut între altele ca guvernul să ia măsuri, ca băncile să nu mai ia dela datoriși sub nici un pretext mai mult ca opt procente. Și — mirare — dieta, care din principiu respingea tot ce venia dela naționaliști a primit cererea dep. Mihali cu toate că ministrul Kossuth declarase în dietă că nu o poate primi. E primul cuvânt al naționaliștilor, căruia dieta i-a dat ascultare, pentru dieta de o însemnătate aproape fără valoare, cu atât mai prețios însă pentru interesele poporului, care se eliberează de o plagă grea ce o are pe spatele lui. Dacă ar fi știut jidanașii și filosemitii din dietă că multe din băncile lor dela țară nu pot exista fără camete de 15—20 și și mai bine, pe cari le trag sub diferite pretexte de pe pielea bietului popor neștiutor, și că prin acest decis le-a săpat înșiși groapa, de sigur treceau cu glorie și peste această cerere a dep. Mihali făcută în condiții foarte leale. Dea Dzeu, ca această primă fărâmă de succes să fie un început făcut într'un cîș cu noroc și bun augur pentru izbândă tuturor vrerilor neamului nostru duse în casa țării de deputații naționaliști.

Biserica din America. În 1 Iulie s'a pus peatru fundamentală la prima biserică românească în Cleveland. A fost o zi de praznic nemaipomenit pentru Români de acolo.

Serata Z. Bârsan. Bilete pentru reprezentarea de Sâmbătă seara se vând la librăria arhiepiscopului Sâmbătă în 15/28 Iulie înainte de prânz la orele 9—12, pentru cea de Duminecă Sâmbătă după prânz la orele 3—5.

Turneul Z. Bârsan. Serată teatrală se va da în ziua de 2 August st. n. (sf. Ilie) cu ocazia adunării generale a „Asociațiunii pentru literatura și cultura poporului român” în sala dela hotel „Transilvania” din Orăștie, cu concursul dsoarei Olimpia Brașovean și a dlui N. Băilă, elevi ai conservatorului din București. Inceputul la orele 8 seara. Se va juca: „Frații”, dramă într'un act, de Herman Bang. Declamație. „Furtuna caznică”, comedie într'un act, de Paul Ferien. După teatru urmează dans.

Concert cu tablouri VII se va aranja Duminecă, în 29 Iulie în Hunedoara în sala hotelului „Hunyadi Várhoz”. Inceputul la 8 ore seara. Venitul curat este destinat pentru scopuri filantropice. Suprasolviri marinoase se primesc cu mulțămintă și se cuitează publice. Bilete de intrare se capătă la dl Nicolae Macrea și seara la casa.

Dreyfus decorat. În 9 Iulie a fost decorat Dreyfus cu crucea legiunii de onoare. Toate trupele au defilat în fața lui.

Umanitate. Din prilejul iubileului corpurile legiuitoare din România au decis să ridice în țară 32 spitale rurale, toate după un plan, purtând numele Carol I.

Apel literar. Preotul rom. Gavriil Bodnariu din Köszvény (p. Szudrics, Bihor) face apel la domniile librării, respective editori de cărți, ca să-i scoată în tipar colecția de fabule, legende și snoave, publicate prin ziare. Nu pretinde remunerare, decât un număr oarecare de exemplare și profitul moral.

Nu-i glumă. Ministerul de războiu al României a dat ordin ca să nu mai dea comandanții absolut nici un concediu, Ziarele române spun că acest ordin ar stă în legătură cu evenimentele din Rusia.

Purtarea inelelor. Arhiepiscopul bisericei gr. cat. din Eperjeș, Dr. I. Vályi, a dat ordin, prin care oprește pe preoții diecezei sale de a purta inele, cu excepția aceluia, cari sunt insignii ale oarecarei vrednicii răsplătite de autorități mai înalte. Ordinul se bazează pe canoane cari opresc preoților purtarea inelelor după încheierea căsătoriei și primirea darului.

Greva din Brad continuă. Terminul pus de direcție pentru reluarea lucrului a trecut luni și nici un singur muncitor n'a trecut pragul minelor. Directorul Menching le-a anunțat că îi dimitte pe toți.

Principe sinucigaș. În Petersburg s'a împușcat în zilele acestea principele Alexe Imeretinski. Și acest fapt e adus în legătură cu evenimentele, cari au răsturnat întreaga Rusie. Toate merg pe calea racului.

La fondul de 20 fileri al „Reuniunii sodalilor români din Sibiu” pentru cumpărarea unei case cu hală de vânzare, s'au mai făcut următoarele contribuții, și anume drept răscumpărare a felicitărilor căsătoriiilor Victor Tordășianu cu Eugenia Iovescu, au dăruit: Avram S. Păcurar, protopop în Merceurea 5 cor., Elie Pop, inv. în penz. și soția sa Iliana, din Șomcuta-mare, 2 cor.

Seminarul din Blaj publică concurs de primire pe anul 1906/7 cu termenul 14 August st. n. Se cere estras de bottez, atestat școlar și de vaccinare și declarația părinților că se obligă a implini toate condițiile recerute de regulament. Taxa întreținerii cu toate taxele mai mici face 266 cor. la an, plățile în patru rate. Rata primă de 76 cor. în 1 Sept. Elevii au să fie înzestrați cu toate rufe și hainele necesare în mod corăspunzător. În internat vor beneficia de toate comoditățile unui traiu igienic și moral. Bani se vor trimite direcțiunii Rugărilor de primire se vor adresa Conzistoriului metropolitan din Blaj, iar prezentarea se va face în 1 Sept.

Internatul gr. ort. român diecezan din Beiuș.

Cu începerea anului școl. 1906/907 se vor primi elevi în internatul gr. ort. român din Beiuș, cari vor frecuenta gimn. din loc pe lângă taxa anuală de 300 cor. solvită anticipativ: la 1 Septembrie, 15 Noembrie, 1 Februarie și 15 Aprilie. Pentru această taxă elevii vor primi întreținerea întreagă și instrucțiune în studii.

Pentru medic, medicamente și folosirea mobilierului se va solvi îndată la înscriere o taxă de 10 cor.

Elevii cari pentru primadată recurg aici vor produce un atestat medical, cumcă sunt deplin sănătoși, accentuat: liberi de trachomă.

Fiecare elev va aduce cu sine o plapomă, 2 perini, 2 schimburi de pat, o jumătate duzină din rufe necesare, perie de cap, dinți și de vestminte, hainele necesare cuprinse toate într'un inventar în 2 exemplare, unul pentru institut, altul pentru sine.

În caz când vreun elev înscris deja ar părăsi internatul fără motive acceptabile, e dator a desdaună internatul cu câte 10 coroane pentru fiecare lună, despre ce părinții respective tutorii vor da și o declarație.

Suplicile pentru primire sunt a se înainta la senatul gr. ort. român diecezan din Beiuș cel mult până la 20 August st. n., iar foștii elevi cari doresc a fi primiți și pe viitor tot până la acest termen au a se însinua rectorului.

Beiuș, la 18 Iulie 1906.

Victor Fildan
rectorul internatului gr. ort.
catihet.

Înștiințare.

Societatea „Transilvania”, fundată în 1867, pentru ajutorul studenților și elevilor meseriași români din Transilvania și părțile ei, publică concurs pe ziua de 1 Septembrie st. n. 1906 pentru următoarele două stipendii:

a) Stipendiul „Al. Papiu Ilarian” de 1800 lei anual, pentru studiul științelor politice și de stat, combinate cu finanțele și economia politică.

b) Un stipendiu de 800 lei anual, pentru filozofie, la una din facultățile ungare.

Condițiile ce trebuie să întrunească concurenții pentru stipendiul „Al. Papiu Ilarian” sunt:

Să aibă titlul de doctor în drept dela una din facultățile ungare.

Pe lângă titlul de doctor, vor mai prezenta actul de naștere cu care să dovedească, că este român și n'a ajuns etatea de 30 ani, certificat medical că se află pe deplin sănătos.

Stipendiul se acordă pe timp de doi ani începător cu anul școlar 1906—1907. Studiile le va urma în Germania și de preferință la Berlin.

Condițiile pentru stipendiul de 800 lei sunt:

Testimoniul de maturitate,

Actul de naștere,

Actul de paupertate autentificat de notarul public sau de altă autoritate competentă.

Certificat medical că este pe deplin sănătos.

La acest stipendiu, vor fi preferiți acei din concurenți cari vor probă că sunt pregătiți și pentru ramura științelor naturale.

Stipendiul se acordă cu începerea anului școlar 1906—1907, pe tot timpul cât durează cursurile, după regulamentul facultății unde va urma studiile.

Cererile se vor adresa dlui G. Missail prezidentul societății, strada Grațioasă, 2 până în ziua de 25 August st. n. Ori ce cerere sosită după data menționată mai sus (25 August) se va considera ca nevenită.

Concurenții, cari vor reuși și vor dobândi stipendiul sunt obligați a trimite comitetului la finele fiecărui semestru școlar certificat de frecventarea cursurilor și procesul obținut la studii, rezultatul fiind negativ i-se va retrage stipendiul.

De asemenea vor da obligație autentificată de notarul public, prin care se îndatorește a rămâne în patrie după terminarea studiilor, în cas contrar, vor fi urmăriți pentru rambursarea sumelor cheltuite pe tot timpul studiilor.

București, 23 Iulie 1906.

Comitetul.

Aviz.

Fiindcă ni-a venit la cunoștință, că mulți din cei invitați prin postă nu ar fi primit invitații la adunarea cercuală (generală) a despărțământului D. Sămărtin al „Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român” convocată pe 2 August n. la orele 11 înainte de amiază în comuna D. Sămărtin, prin aceasta sunt rugați toți membrii fondatori pe viață, ordinari, ajutători și onorari ai „Asociațiunii” cu domiciliul pe teritoriul despărțământului, a lăsa parte în ziua de 2 August orele 11 a. m. la acea adunare, îndemnând pe toți iubitorii de cultura poporului la participare, pentru că deja până acum s'au anunțat domniile Ioan Duma și Nicolae Frâncu, clerici absoluți, pentru ținerea de conferințe sau prelegeri populare, iar dl Titu Morar, bursierul societății pentru fondul de teatru pentru declamarea poeziilor: „Clăcașii” de Oct. Goga și „Rugămintea din urmă” de Gh. Coșbuc. Seara se va aranja și o petrecere de vară.

Pentru comitetul cerc. al despărțământului D. Sămărtin al „Asociațiunii pentru lit. r. și cult. poporului r.”

Simion Calușiu
vice prezident.

[181] 1-1

Edict de licitare.

Comuna bisericească greco-română Șugag, protopresbiteratul Sebeș, vă dă în 2 Septembrie st. n. a. c. la 11 ore a. m. prin licitație publică în întreprindere edificarea bisericeii, după planul și preliminarul de spese aprobat de veneratul conzistor arhidiecezan la 7/20 Ma'u 1905, Nr. 4293-1905 Ep.

1. Prețul strigării e 33,437 cor. 10 fil.
2. Vadiul 10% a prețului de strigare.
3. Se poate face ofert și în scris.
4. Comitetul parohial își rezervă dreptul de a da zidirea în întreprindere celui dintre licitanți, în care are mai multă încredere, fără considerarea de ofert și fără a și motiva procederea față de ceilalți.
5. Contractul pentru întreprinzător intră în valoare îndată după iscălire iar pentru comuna bisericească numai după aprobarea preaveneratului conzistor arhidiecezan din Sibiu.
6. Planul și preliminarul de spese cum și condițiile de licitare se pot vedea la oficiul parohial gr. or. român în Șugag.

Șugag, la 9/22 Iulie 1906.

Comitetul parohial:

George Perian
paroh gr. or. și prezident.

Nr. 278/1906

Văzut:

Sergiu Medean
protopresbiter.

Nr. 277-1906.

[144] 3-3

Concurs.

Pentru ocuparea posturilor de învățători, în comunele mai jos însemnate din protopresbiteratul Alba-Iulia se escrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

1. Acmariu, salar de 600 coroane din repartitie, quartir și lemne de foc.
2. Cetea, post al II-lea, salar de 600 coroane din repartitie, quartir și lemne de foc.
3. Ciugudiu, salar de 600 cor. din locul școlii și repartitie, quartir și lemne de foc.
4. Măgina, salar de 600 cor. solvit în rate lunare din cassa bisericeii, quartir și lemne de foc; pentru formarea de cor remunerațiune deosebită.
5. Brădești, salar de 600 cor. din repartitie, quartir și lemne de foc.
6. Metesiu, salar de 600 cor. (240 cor. dela stat, iar 360 cor. din repartitie), quartir și lemne de foc.
7. Păclișa, salar de 600 cor. din repartitie, quartir și lemne de foc.
8. Rimet-sat, salar de 600 cor. (200 cor. dela stat, iar 400 cor. din repartitie), quartir și lemne de foc.
9. Tăuțiu, salar de 600 cor. din repartitie, quartir și lemne de foc.

Ceice doresc a ocupa vre-unul din aceste posturi își vor așterne cererile lor compuse conform normelor la subsemnatul oficiu, în termenul indicat, îndatorată fiind cei instituți a conduce elevii la biserică în Dumineci și sărbători și a cânta cu ei la sf. liturgie. Cuincuenalele se vor computa numai după serviciu de 5 ani dela ziua alegerii.

Oficiul protopresbiterat, în conțelegere cu comitetele parohiale locale.

Alba-Iulia, 15 Iunie 1906.

Ioan Teculescu
protopresbiter.

Nr. 211-1906

[149] 3-3

Concurs

Pentru întregirea postului vacant de învățător la școala confesională gr. or. din comuna biser. Tătarești, protopresbiteratul Ilie, se publică concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt: salar de 600 coroane și anume: ajutor dela stat 114 coroane, folosirea unui pământ sătesc 133 coroane, folosirea grădinei școlii 35 coroane, din repartitie 318 coroane, lemnele de foc, precum și grădina de legumi.

Cererile instruite conform normelor în vigoare, se vor așterne la subsemnatul oficiu protopresbiterat în termenul deschiș.

Ilie, la 10 Maiu 1906.

Oficiul protopresbiterat gr. ort. al Iliei.
în conțelegere cu comitetul parohial.George Oprea
protopresbiter.

Nr. 228-1906 protop.

[150] 3-3

Concurs

Pentru ocuparea parohiei Saldorf, protopresbiteratul Mediașului, se escrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele sunt cele fasonate în coala B, pentru întregirea venitelor preoțești dela stat.

Concurenții își vor înainta cererile concursuale subscrisului oficiu protopresbiterat, în termenul sus indicat, fiind dator a se prezenta în biserică, conform prescrișelor regulamentare, pentru a cânta, respective a celebra și cuvânta.

Totodată se deobligă cel ales de paroh a contribui la fondul protopresbiterat pentru cassa tractului cu suma de 40 coroane anual în decurs de 10 ani.

Mediaș, 22 Iunie 1906

Oficiul protopresbiterat gr. or. al Mediașului, în conțelegere cu comitetul parohial.

Romul Mircea
protopresbiter.

Nr. 649-1906.

[161] 3-3

Concurs.

Pentru îndeplinirea posturilor vacante de învățători la școalele confesionale gr. or. române din comunele mai jos însemnate din protopopiatul Sibiului, se escrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

1. Cornățal, salar 600 cor. din cassa alodială, quartir liber în edificiul școlii și lemnele necezare pentru încălzit.
2. Rânsadului, salar 600 coroane din cassa alodială a comunei Râșinari, quartir în edificiul școliar și lemnele necezare pentru încălzit.
3. Roșia, salar 600 cor. din cassa bisericeii solvibil în rate lunare, quartir liber în edificiul școlii, 2 stângini de lemne și 3 cară de crengi.

4. Șura-mare, salar 600 cor. din cassa bisericeii, quartir în edificiul școliar, lemnele necezare pentru încălzit și 1/4 jugăr grădină.
5. Vurpăr, salar 600 cor., 200 cor. din cassa bisericeii iar restul de 400 cor. din repartitie, quartir liber în edificiul școlii, 3 stângini de lemne și 1/4 jugăr grădină, eventual rețut de grădină din cassa bisericeii.

Reflecții la vreunul din aceste posturi, vor avea a se prezenta în comună în vre o Duminecă sau sărbătoare, spre a-și arăta dexteritatea în cântări și tipic având a conduce cântările cu elevii în biserică și a ținea o strană.

Cuincuenalele se vor computa numai după 5 ani de serviciu în comuna respectivă. Cererile concursuale instruite în senzul normelor din vigoare se vor adresa subsemnatului oficiu în termenul deschiș.

Sibiu, 28 Iunie 1906.

Oficiul protopresbiterat gr.-or. al Sibiului, în conțelegere cu comitetele parohiale.

Ioan Papiu
protopresbiter.

Nr. 297-1906

[162] 3-3

Concurs

Pentru ocuparea posturilor învățăto-rești din comunele mai jos însemnate, din protopresbiteratul Branului, se escrie concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

1. Bran, la școala centrală un post de învățătoare pentru instruirea elevelor atât în obiectele ordinare de învățământ cât și în lucrul de mână cu deosebită considerare la referințele locale; salar anual de 600 cor. plățibil în rate lunare anticipative din cassa centrală a bisericilor brăne, 3 stângini lemne în natură, quartir în natură eventual 90 cor., 1/4 jugăr de pământ eventual 12 coroane.
2. Codlea, un post de învățător, să aibă dexteritate în tipicul și cântările bisericești spre a suplini și postul de cantor tot a 3-a săptămână, având spre ași dovedi dexteritatea să se prezenteze la biserică înainte de alegere; salar anual 600 cor., pentru quartir și lemne 100 cor., 1/4 jugăr pământ, 1/8 din venitele cantorale cam 100 cor. anual.

3. Fundata, un post de învățător cu salar anual de 600 cor., quartir în edificiul școliar și lemne de încălzit, 1/4 jugăr pământ.

4. Măgura, un post de învățător, care în Dumineci și sărbători să țină și strană în biserică, salar anual de 600 cor. și anume 160 cor. din fondul bisericeii, 180 cor. repartitie dela popor, 140 cor. dela comuna civilă, 120 cor. ajutor dela stat, quartir în edificiul școliar și 12 cor. pentru 1/4 jugăr de pământ.

Cuincuenalele prescrișe de lege se vor socoti numai după anii de serviciu neîntrerupt în respectiva comună începând dela alegere.

Doritorii de a ocupa unul din aceste posturi au a-și așterne cererile instruite conform legii în termenul sus amintit la subsemnatul oficiu protopresbiterat.

Zernești, 26 Iunie 1906.

Oficiul protopresbiterat gr. or. al Branului, în conțelegere cu comitetele parohiale resp. școlare.

Ioan Dan
adm. protopr.**Un tinăr român**

cu câteva clase reale sau gimnaziale se aplică imediat ca practicant în
Librăria arhidiecezană
din Sibiu (Nagyszeben).

Petițiile să fie scrise cu mâna proprie.

Săptămâna din urmă

în Sibiu, pe „Hermannsplatz“ se află

Electro-Bioscopul Lifka
(Kinematograph mai nou)

într'o hală spațioasă de proiectat, construită și întocmită anume pentru acest scop după cerințele cele mai moderne.

Cea mai de seamă întreprindere în genul acesta, admirabilă iluminatie electrică produsă prin un Dynamo-locomobil cu abur.

TEATRU

pentru fotografii vii în cea mai mare desăvârșire. Distins cu premiul cel mare la expoziția universală din Paris 1900 și Saint Louis 1904. — Succesul cel mai mare pretutindenea.

Tot a doua zi program nou. Se rezervă dreptul de a face schimbări în program.

Reprezentațiuni zilnic la 7, 8 și la 9 oare sara; Dumineca și sărbătoarea la 4, 5, 6, 7, 8, 9 și la 10 oare sara.

Prețul de intrare: Locul I 80 fileri; Locul II 60 fileri; Locul III 30 fileri. Copiii sub 10 ani plătesc jumătate. Copii, soldați dela sergentmajor Locul III 20 fil. — Programe gratuit.

[145] 2-2

Magazin de specialitate!

Mare depozit de

juvaericeale, aurării, argintării, oroloage

de aur și de argint, pentru domni și dame

toate noutăți.

A. MORAWETZ, juvaer și gravor.

Sibiu, strada cîsnădiei nr. 14.

[74] 17-

Aur și argint vechiu se cumpără ori se primește ca plătire.

Banca de asigurare**„TRANSILVANIA“**

Sibiu, str. cîsnădiei nr. 5, edificiile proprii. — Fondată la 1868.

Primește în condiții favorabile

- asigurări contra focului și esplosiunilor,
- asigurări de viață și de rente viagere,
- asigurări contra furtului prin spargere,
- asigurări de grindină,
- asigurări de accidente și de sticlă.

Valori asigurate 105 milioane corone.

Despăgubiri prestate 7 milioane corone.

Fonduri de rezervă și garanție 2 milioane corone.

Informațiuni de la Direcțiune în Sibiu și prin agenturile principale din Arad, Bistrița, Brașov și Cluj, cum și prin subagenții din toate comunele mai mari.

(271) 38-52

Premiat cu medalia cea mare la expoziția milenară din Budapesta în 1896.

Turnătorie de clopote și fabrică de scaune de fier pentru clopote

ANTONIU NOVOTNY

în Timișoara-Fabric

se recomandă spre pregătirea clopotelor noue, cum la turnarea de nou a clopotelor stricate, spre facerea de clopote întregi, armonioase pe lângă garanția de mai mulți ani, provăzute cu ajustări de fier bătut, construite spre a le întoarce cu ușurință în orice parte, îndată ce clopotele sunt bătute de o lature, fiind astfel mântuite de crepare. Cu deosebire sunt recomandate

(119) 47-52

Clopotele găurite

o invențiune proprie și premiată în mai multe rânduri. Aceste clopote, cari sunt provăzute în partea superioară — ca violina — cu găuri ca figura S, au ton mai intensiv, mai adânc, mai limpede, mai plăcut și cu vibrare mai voluminoasă de cât clopotele turnate după sistemul vechiu, astfel că un clopot patentat de 327 kg., este egal în ton cu unul de 461 kg turnat după sistemul vechiu. — Mai departe se recomandă pentru facerea de scaune de fier bătut, de sine stătătoare, pentru preadjustarea clopotelor vechi cu ajustare de fier bătut, ca și spre turnarea de toace de metal. Prețcuranturi ilustrate gratis.

